

Az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium esetkezelő csoportjának eljárásrendje

1. Az esetkezelő csoport

Az iskolai jelzőrendszerben foglalt eljárásrend alkalmazására, az iskolában kialakult konfliktusok és bántalmazás kezelésére létrejött csoport. Az esetkezelő csoport tagjait bizalmi alapon választja ki a nevelési munkacsoport, és ez alapján kéri fel őket az igazgató. Mindannyian képzésen vesznek részt a hatékony esetkezelés érdekében. A csoport tagjai közül 2-3 fő vezeti az éppen aktuális esetkezelést. Ez a csoport pedagógusokból, az iskolaorvosból és az iskolapszichológusból áll; az igazgató nem tagja. A csoport rendszeresen, havonta 1-2 alkalommal találkozik.

1.1. Esetkezelési szabályok:

- a bántalmazásban érintett diákok osztályfőnöke nem vezetheti az eset megbeszélését;
- az iskolapszichológus sem vezetheti az eset megbeszélését, ha hozzá már járó diákról van szó.

1.2. Az esetkezelő csoport tagjai

A csoport tagjainak neve minden tanév elején nyilvánosságra kerül.

2. Esetkezelés folyamata

Amikor az esetkezelő csoport bármely tagjához szóban vagy írásban jelzés érkezik, 48 órán belül megbeszélésre kerül sor. Az esetkezelő csoport szükség esetén további információt gyűjt az esetről. Mindent mérlegelve dönt a beérkezett jelzés súlyosságáról, az esetet kezelők személyéről, az esetkezelés módjáról és menetrendjéről. Az esetkezelő csoport fegyelmi intézkedést, eljárást is javasolhat. Ha az eset nem fegyelmi, hanem etikai vétség, akkor az eset az Etikai Bizottsághoz kerül. Az esetkezelő csoport határozatképességéhez szükséges részvételi arány: 50% + 1 fő.

2.1. Az esetkezelés módjai

- **Mediáció:** Két fél vitájának konszenzusos megoldási módszere, amiben a cél a vita rendezése (pl. megállapodással) és a jövőbeni együttműködés alapjainak megfogalmazása (pl. konfliktusnál).
- **Resztoratív/jóvátételi folyamat:** A bántalmazás jóvátételi rendezése, ha a sértett ezt elfogadja.
- **Szankció:** Amennyiben súlyos szabálysértésről vagy jogellenes cselekedetről érkezik jelzés, az szankcióval jár, pl. fegyelmi eljárás, intő. Az iskolai szankciókat az igazgató képviseli (az iskolai szabályzatok mentén) - súlyos esetben ez akár az esetkezeléssel (mediáció vagy resztoratív folyamat) párhuzamosan is futhat.

2.2. Mediáció

A mediáció olyan konfliktuskezelési módszer, amelynek során egy független harmadik személy (mediátor) segít abban a feleknek, hogy megtalálják és kidolgozzák a mindenki számára elfogadható megoldást.

2.2.1. A mediátor:

- irányítja a folyamatot,
- nem javasol megoldásokat,
- segít abban, hogy a felek megfogalmazzák szükségleteiket, érdekeiket, és
- abban is segít, hogy a felek el tudják fogadni egymás szükségleteit, érdekeit.

2.2.2. A felek:

- részvétele önkéntes,
- bizalmasan kezelik az elhangzottakat,
- akarják a megoldást, szóba állnak egymással, és
- tudomásul veszik a konfliktust, nézetkülönbséget.

2.2.3. A mediációs ülés menete

1. A mediáció kereteinek, szabályainak ismertetése (önkéntesség, titoktartás stb.)
2. A felek lehetőséget kapnak arra, hogy a saját szemszögükből ismertessék a problémát.
3. A felek egymás szempontjaival ismerkednek és törekednek azok megértésére.
4. Megállapodás kidolgozása.
5. Összegzés (lehetséges, hogy szükség van következő ülésre).
6. Utánkövetés a mediációban résztvevőkkel 1-2 hét múlva.

2.3. Resztoratív/jóvátételi folyamat

A résztoratív módszer a bántalmazás, bántások feloldásának és megoldásának eszköze. Központjában a kapcsolatok állnak, ezért célja a sérelmek jóvátétele, a sérült kapcsolatok helyreállítása. Az esetkezelés attól résztoratív, hogy világossá teszi a bántást elkövető számára, hogy a tette/viselkedése nem elfogadható az adott közösségben, de a személyét, integritását tiszteletben tartja, támogatja, miközben a viselkedését elítéli. A résztoratív folyamat végső célja a bántalmazás résztvevőinek visszaintegrálása a közösségbe úgy, hogy a közösség rugalmasan alkalmazkodó, tetteikért felelősséget vállaló tagjaivá váljanak. A résztoratív eljárást az esetkezelő csoport 2 tagja vezeti.

2.3.1. A résztoratív eljárás menete

1. Támogató beszélgetés az áldozattal

- A történetek feltérképezése (akár a szemlélők egyenkénti bevonásával).
- Az áldozat megtámogatása.
- Az áldozat biztonsága elsődleges, ezért az iskola biztosítja az áldozat védelmét, akár a pedagógus kollégák bevonásával is.

2. Konfrontatív beszélgetés a bántalmazóval

- Ez egy rövid és viselkedésfókuszú megbeszélés, nincsenek feltáró kérdések.
- Ennek a beszélgetésnek a célja a bántalmazás leállítása, amelyről egy megállapodás születik.

3. Amennyiben diákról van szó, ezután következik a szülők tájékoztatása a megállapodásról.

4. Amennyiben bullyingról (ld. Jelzőrendszer) van szó, a védelmezők aktivizálása következik.

5. Amennyiben szükséges, a közösség bevonása is megtörténik.

6. Utánkövetés

- Az első beszélgetéseket követően, a megállapodástól függően 1-2 hét múlva.
- A változás figyelemmel kísérése után újabb beszélgetés az áldozattal, majd a bántalmazóval.
- A beszélgetés kimenetelétől függően a folytatás lehet egy resztoratív eljárás, vagy akár az igazgató hatáskörébe tartozó szankciók kijelölése a Házi rendnek megfelelően.
- Az iskola a szankció során előnyben részesíti a közösségért végzett munkát, mivel ezek erősítik a jóvátételt.

Súlyos esetekben fegyelmi tárgyalás, hatóság/rendőrség bevonása is szükséges lehet.

2.4. Szankció

Amennyiben olyan súlyos fegyelmi vagy etikai vétség áll fenn, amely nem az esetkezelő csoport hatásköre, az iskola vezetése vagy az Etikai Bizottság dönt a szankciókról a Házi rendben foglaltak és/vagy az Etikai Kódex alapján.

Amennyiben az esetkezelés nem vezet sikerre, a bántalmazás nem áll le, akkor szankciók lépnek életbe a fokozatosság elvét figyelembe véve. A szankciók közül elsősorban a közösségért végzett munka előnyben részesített. Amennyiben ez sem vezet eredményre, vagy a bántalmazás olyan súlyosságú, akkor a Házi rendben rögzített szankciók lépnek életbe.

2.5. Dokumentáció

Az esetkezelés folyamatát iskolai formanyomtatványokon rögzítik az esetet vezetőik, amelyhez kizárólag az esetkezelő csoport tagjai férnek hozzá, és diákok esetében érettségi vizsgájukig, felnőttek esetén 10 évig meg kell őrizni az esetkezelő csoport jelszóval védett online felhő alapú adattárolóján. Félévkor és év végén az esetkezelő csoport név nélküli összefoglalót készít az előző félév eseteiről, ha voltak. A név nélküli adatok felhasználhatóak az iskolában megjelenő konfliktusok és bántalmazások előfordulási gyakoriságának monitorozásához.